

Millás o l'art de sorprendre

Per Alícia Molina

A vegades quan ens submergim en una lectura, pot passar que només obrir el llibre, la primera línia ja ens dibuixi un somriure a la cara i a mesura que avancem, pot ser que es mantingui aquesta reacció inicial i, de tant en tant -o tan sovint com l'art de narrar ho permeti-, se'ns escapi una riallada, discreta, si voleu, que no escandalitzi tot el vagó de tren o de metro. Per posar uns dels llocs habituals on ens aïllem de la multitud, llegint. Llibres a l'estil de títols que han estat col·lectivament aplaudits com *Maleït Karma* de David Safier o *Vive como puedas* de Joaquín Berges o, també de pel·lícules del gran mestre de l'humor, com és Woody Allen... Doncs, això, arrencar somriures i rialles pel joc intel·ligent i audaç que hi ha darrere de les històries que explica, deixar-te amb la boca oberta per ser còmplice de la genialitat de la seva prosa i quedar colgat per l'allau

d'emocions i de sorpreses que es van teixint al llarg de les 238 pàgines és el que ha fet Juan José Millás amb la seva última novel·la *La mujer loca*.

La història està ubicada en un espai que ha fet un viatge circular en el temps: una casa on viu un matrimoni gran, Serafín i Emèrita, una dona malalta, condemnada a romandre al llit fins al final dels seus dies, que vol morir dignament. El matrimoni ha llogat una habitació una noia jove, la Júlia, que té una relació molt especial amb les paraules i les frases: li parlen, li consulten dubtes lingüístics, existencials i de tot tipus. Un dia apareix per la casa un periodista d'El País, que està passant per un període de bloqueig creatiu, convidat per la DMD (l'Associació al Dret a Morir Dignament), a resultes d'un article que havia publicat sobre l'eutanàsia i queda sorprès de reconèixer en aquell espai el lloc on havia passat part de la seva joventut. Júlia comparteix les reflexions lingüístiques que li fan les paraules i les frases amb ell, el mateix Millás convertit en personatge, que alhora intenta vèncer el seu bloqueig creatiu. Seran, sobretot, les confessions amb Emèrita i la sorpresa que la dona li té guardades les que faran que se senti en un remolí sense aturador.

"El lenguaje nos usa para apretar y aflojar los tornillos de la realidad" conclouen en un moment de la història Júlia i el periodista i jo parafrasejo aquest passatge per dir que Millàs demostra un cop més la seva expertesa en l'ús del llenguatge per descobrir-nos vides i històries que en la seva ploma es fan sensacionals.

La literatura està plena de reflexions sobre la vida i la mort, sobre secrets ben guardats fins a l'últim moment, en què necessiten sortir a la llum per redimir-se i redimir-nos... *La mujer loca* té tot això i molt més perquè té la mirada de Millàs que juga amb la ficció i la realitat com pocs ho saben fer. Així que llegiu-la. Llegim-la i deixem-nos abraçar pel plaer del seu joc.

